

РІШЕННЯ № 12

«Про відмову в порушенні дисциплінарної справи»

12 серпня 2020 року

м. Кропивницький

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Кіровоградської області у складі дисциплінарної палати - голови палати Квашука О.Д., членів палати — Бравермана В.О., Звіздуна А.М., Ковальова Ю.В., Кричуна Ю.А., Ларіна А.С., Нікішова Г.І., Шолух С.Г., розглянувши у відкритому засіданні ухвалу Вищого антикорупційного суду від 02 червня 2020 року з приводу неналежної поведінки адвоката **ОСОБА_1** (свідectво про право на зайняття адвокатською діяльністю № <...> від <...>.2017 р., видане на підставі рішення № <...> від <...>.2006 р., має адресу робочого місця: <...>), -

ВСТАНОВИЛА:

До КДКА Кіровоградської області надійшла ухвала Вищого антикорупційного суду від 02.06.2020 р., якою порушено питання про дисциплінарну відповідальність адвоката **ОСОБА_1**, разом із матеріалами на підтвердження викладених у ній обставин.

Як убачається зі змісту ухвали, на розгляді Вищого антикорупційного суду (далі по тексту також - суд) перебуває кримінальне провадження за обвинуваченням **ОСОБА_2**, одним із захисників якого є адвокат **ОСОБА_1** (далі по тексту також - адвокат).

У судовому засіданні, призначене на 02.06.2020 р., обвинувачений та його захисники не прибули; у той же день від адвоката надійшло клопотання про відкладення судового засідання, у якому він та інші захисники обвинуваченого посилався на те, що його підзахисний перебуває на лікуванні в закладі охорони здоров'я. Отже, як на поважну причину неприбуття в судовому засіданні захисники послалися на хворобу обвинуваченого, не вказавши, яким чином ця обставина впливає на їх процесуальний обов'язок з'явитись до суду. Тому суд визнав причини неявки захисників в судовому засіданні неповажними.

Також суд посилається на те, що це друга поспіль неявка обвинуваченого та його захисників на виклик суду. Зокрема, вони не прибули у судове засідання, призначене на 26.05.2020 р. Тоді від захисників, у тому числі і адвоката **ОСОБА_1**, надійшли заяви про відкладення судового розгляду, які мотивовані тим, що у зв'язку з запровадженням карантинних обмежень вони та обвинувачений позбавлені можливості прибути до Вищого антикорупційного суду. Зазначені причини неявки, за висновком суду, також є неповажними з огляду на те, що ним була постановлена ухвала про проведення судового засідання в режимі відеоконференції з приміщення суду, що найбільш наближене до місця знаходження обвинуваченого та захисників.

Із урахуванням наведених обставин, а також вимог ст. 47 КПК України, ст. 44 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 року, суд вважає, що у діях адвоката вбачаються ознаки дисциплінарного проступку, що полягає у порушенні правил адвокатської етики та у неналежному виконанні свого професійного обов'язку щодо явки у судове засідання.

В ухвалі суду порушено питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

За змістом письмових пояснень адвоката, він є захисником **ОСОБА_2**, 07.06.1958 р.н., обвинуваченого у кримінальному провадженні № <...> від 16.08.2018 р.

Наказом МОЗ України від 25.02.2020 р. №521 «Про внесення змін до Переліку особливо небезпечних інфекційних та паразитарних хвороб людини й носійства збудників цих хвороб» до особливо небезпечних інфекційних хвороб був віднесений COVID-19. Постановою КМУ від 11.03.2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» з 12.03.2020 року на всій території України встановлено карантин, дія якого відповідними нормативними актами КМУ неодноразово була продовжена.

Правилами пп. 4 п. 3 «Порядку проведення протиепідемічних заходів, пов'язаних із самоізоляцією осіб» (затверджені Постановою КМУ від 11.03.2020 р. № 211), пункту 6 Постанови КМУ від 20.05.2020 р. №392 встановлено, що такими, які потребують самоізоляції, є особи, що досягли 60-річного віку; вони зобов'язані постійно перебувати у визначеному ними місці самоізоляції, утримуватися від контакту з іншими особами, крім тих, з якими спільно проживають.

Як зазначив адвокат, його підзахисний є особою, яка в силу свого віку зобов'язана дотримуватися наведених правил.

Адвокатом також повідомлено, що 26.03.2020 р. йому зателефонувала секретар суду Біленко В.К., повідомивши про зняття кримінального провадження з розгляду з причини тимчасової непрацездатності головуючої судді Федорак Л.М. та призначення судового розгляду на 26.05.2020 р. о 09 год. 30 хв.

22.05.2020 р. обвинувачений і його захисники електронною поштою повідомили суд про неможливість прибути у судове засідання 26.05.2020 р. о 09 год. 30 хв. з причини запровадження карантину та відсутності міжміського сполучення громадським транспортом. Просили визнати поважними вказані причини неприбуття, відкласти судовий розгляд на інший час і призначити його після скасування карантину.

Ухвалою суду від 25.05.2020 р., яка постановлена не в призначений для судового розгляду час, вирішено здійснювати дистанційне судове провадження, що відбудеться 26.05.2020 р. о 09 год. 30 хв. між Вищим антикорупційним судом та

Чорнобаївським районним судом Черкаської області за участі обвинуваченого та його захисників **ОСОБА_3**, **ОСОБА_1**.

Адвокатом зазначено, що він не був повідомлений у передбаченому КПК порядку про факт постановлення вказаної ухвали та об'єктивно не міг прибути в Чорнобаївський районний суд Черкаської області для участі в судовому засіданні в режимі відеоконференції. Інформацію, яка міститься у телефонограмі секретаря суду Біленко В.К. від 25.05.2020 року вих.№711/3111/19/12908/20 про повідомлення йому щодо засідання, призначеного у рамках дистанційного судового провадження на 26.05.2020 р., адвокат вважає неправдивою.

Крім того, адвокат пояснив, що ухвалою суду від 27.05.2020 р., яка постановлена не в призначений для судового розгляду час, було вирішено здійснювати дистанційне судове провадження між Вищим антикорупційним судом та Соснівським районним судом м. Черкаси за участі обвинуваченого та його захисників. Засідання у режимі відеоконференції призначене, зокрема, на 02.06.2020 р. о 14 год. 00 хв.

02.06.2020 р. адвокат електронною поштою повідомив суд про неможливість прибути у судове засідання з причини захворювання обвинуваченого **ОСОБА_2** і перебування його на лікуванні в Державній установі «Територіальне медичне об'єднання МВС України в Черкаській області», з орієнтовним курсом лікування близько 10 днів. Просив визнати поважними вказані причини неприбуття, відкласти судовий розгляд на інший час і призначити його після скасування карантину.

Вважає, що свої обов'язки, передбачені КПК, не порушував. Натомість суд, з його погляду, безпідставно не врахував існуючі об'єктивні обставини, зокрема, обмеження, обумовлені упровадженням карантину, зупинення сполучення громадським транспортом між населеними пунктами України, досягнення обвинуваченим **ОСОБА_2**. 60-річного віку, його перебування з 01.06.2020 р. на стаціонарному лікуванні та відсутність у нього можливості тимчасово залишити цей заклад. Крім того, адвокат звертає увагу на те, що його не було повідомлено належним чином, відповідно до вимог кримінального процесуального законодавства про місце, дату і час зазначених судових засідань.

Дисциплінарна палата, дослідивши відомості, які подані судом та адвокатом, встановила наступне.

Вищим антикорупційним судом здійснюється розгляд кримінального провадження № <...> за обвинуваченням **ОСОБА_2** у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 369-2 КК України. Захисником обвинуваченого є адвокат, стосовно якого ставиться питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Предметом оскарження є поведінка адвоката, яка виразилася у його неявці без поважних причин у судові засідання, призначені на 26.05.2020 р. та 02.06.2020 р., що на думку суду, призводить до невинуватого затягування судового розгляду.

Встановлено, що 22.05.2020 р. електронною поштою на адресу суду було надіслано підписану обвинуваченим і його захисниками - адвокатами **ОСОБА_1** і **ОСОБА_3** - заяву про відкладення судового розгляду, за змістом якої неможливість їхнього прибуття у судове засідання, призначене на 26.05.2020 р. о 09 год. 30 хв., була вмотивована запровадженням карантину на території держави, відсутністю міжміського сполучення. Також вони послалися на розміщений на сайті суду лист Ради суддів України від 16.03.2020 р. № 9рс-186/20 із проханням до судів і учасників судових процесів утриматися від участі у судових засіданнях і відкладати судові

засідання з причини карантинних заходів. Просили суд визнати поважними причини неприбуття обвинуваченого і захисників у судові засідання та відкласти розгляд справи на іншу дату, після скасування карантину.

Ухвалою суду від 25.05.2020 р., постановленою поза межами судового засідання та без участі сторін, вирішено здійснювати дистанційне судове провадження, що відбудеться 26.05.2020 р. о 09 год. 30 хв. між Вищим антикорупційним судом та Чорнобаївським районним судом Черкаської області за участі обвинуваченого та його захисників.

Із наданої судом копії телефонограми, датованої 25.05.2020 р., убачається, що о 18 год. 20 хв. секретарем судового засідання Біленко В.К. були здійснені виклики по телефону, та повідомлено захисника **ОСОБА_1**, захисника **ОСОБА_3**, обвинуваченого **ОСОБА_2** про те, що судові засідання буде відбуватися у режимі відеоконференції 26 травня 2020 року о 09 год. 30 хв.

Факт отримання зазначеного повідомлення від секретаря судового засідання адвокатом заперечується.

Відповідно до частини другої статті 47 КПК України захисник зобов'язаний прибувати для участі у виконанні процесуальних дій за участю підозрюваного, обвинуваченого. У разі неможливості прибути в призначений строк захисник зобов'язаний завчасно повідомити про таку неможливість та її причини слідчого, прокурора, слідчого суддю, суд, а у разі, якщо він призначений органом (установою), уповноваженим законом на надання безоплатної правової допомоги, - також і цей орган (установу).

Відповідно до частини першої статті 324 КПК якщо в судові засідання не прибув за повідомленням прокурор або захисник у кримінальному провадженні, де участь захисника є обов'язковою, суд відкладає судовий розгляд, визначає дату, час та місце проведення нового засідання і вживає заходів до прибуття їх до суду. Одночасно, якщо причина неприбуття є неповажною, суд порушує питання про відповідальність прокурора або адвоката, які не прибули, перед органами, що згідно із законом уповноважені притягати їх до дисциплінарної відповідальності.

Згідно із частиною восьмою статті 135 КПК особа має отримати повістку про виклик або бути повідомленою про нього іншим шляхом не пізніше ніж за три дні до дня, коли вона зобов'язана прибути за викликом. У випадку встановлення цим Кодексом строків здійснення процесуальних дій, які не дозволяють здійснити виклик у зазначений строк, особа має отримати повістку про виклик або бути повідомленою про нього іншим шляхом якнайшвидше, але в будь-якому разі з наданням їй необхідного часу для підготовки та прибуття за викликом.

Несвоєчасне одержання повістки про виклик є поважною причиною неприбуття особи на виклик (п. 7 ст. 138 КПК).

На думку дисциплінарної палати, наведені правила належного повідомлення учасника процесу у повній мірі поширюються і на даний випадок, коли у період між судовими засіданнями судом було прийняте рішення щодо зміни порядку судового провадження із визначенням іншого приміщення поза межами суду, де мають перебувати учасники процесу під час вчинення процесуальних дій.

Із урахуванням встановлених обставин, палата дійшла висновку, що адвокатом було виконано передбачений законом обов'язок щодо завчасного повідомлення суду про причини неявки у судові засідання, призначене на 26.05.2020 р., а докази належного повідомлення адвоката про місце, дату та час проведення судового засідання у режимі відеоконференції відсутні.

З приводу неявки адвоката у засідання, призначене на 02.06.2020 р., палата зауважує таке.

Ухвалою суду від 27.05.2020 р. вирішено здійснювати дистанційне судове провадження між Вищим антикорупційним судом та Соснівським районним судом міста Черкаси за участі обвинуваченого **ОСОБА_2**, та його захисників **ОСОБА_3**, **ОСОБА_1**. Судове засідання у режимі відеоконференції призначено, зокрема, на 02.06.2020 р. о 14 год. 00 хв.

Про це засідання адвокату **ОСОБА_1** повідомлено 27.05.2020 р. телефонограмою, копія якої наявна у матеріалах провадження.

02.06.2020 р. адвокати **ОСОБА_1** та **ОСОБА_3** шляхом надіслання заяви електронною поштою, повідомили суд про те, що обвинувачений не може з'явитись у вказане судове засідання через захворювання і перебування на лікуванні в Державній установі "Територіальне медичне об'єднання МВС України в Черкаській області". Просили суд визнати причину його неприбуття в судове засідання поважною та відкласти судовий розгляд.

Факт звернення 01.06.2020 р. обвинуваченого за медичною допомогою у неврологічне відділення вказаної медичної установи у зв'язку із загостренням хронічної хвороби та його подальшої госпіталізації підтверджується доданими до пояснень адвоката копіями медичних документів.

За змістом приписів ч. 1 ст. 323 КПК України неявка обвинуваченого є обов'язковою підставою для відкладення судового розгляду.

У даному випадку адвокату було достовірно відомо про те, що з наведених вище причин обвинувачений **ОСОБА_2** не з'явиться у судове засідання. Згідно з ч. 2 ст. 47 КПК України захисник зобов'язаний прибувати для участі у виконанні процесуальних дій за участю підозрюваного, обвинуваченого.

Відповідно до ч. 3 ст. 44 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 року (з наступними змінами), адвокат не повинен вчиняти дій, спрямованих на невиконане затягування судового розгляду справи.

Дисциплінарною палатою встановлено, що: адвокат був достеменно обізнаний із тим, що обвинувачений не братиме участі у судовому засіданні з об'єктивних причин, обов'язковим наслідком чого є відкладення судового розгляду; обвинувачений фактично не з'явився у засідання; адвокат повідомив суд про причини неявки.

На думку палати, встановлені під час перевірки факти, у їх зв'язку із точним змістом ч. 2 ст. 47 КПК України та ч. 3 ст. 44 Правил адвокатської етики, вказують на відсутність підстав для висновку про порушення адвокатом зазначених вище професійних обов'язків.

Відповідно до ч. 2 ст. 33 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарне провадження — процедура розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діях адвоката ознак дисциплінарного проступку.

Дисциплінарним проступком адвоката є: порушення вимог несумісності, порушення присяги адвоката або правил адвокатської етики, розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення, невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків, невиконання рішень органів адвокатського самоврядування, порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом (ч. 2 ст. 34 Закону).

Фактичною підставою дисциплінарної відповідальності адвоката є вчинення дій (бездіяльності), що містять склад дисциплінарного проступку. Підставою до порушення дисциплінарної справи є відомості, які вказують на наявність ознак дисциплінарного проступку.

У зв'язку із наведеним дисциплінарна палата вважає за необхідне зауважити, що під час дисциплінарного провадження оцінка дій адвоката має здійснюватися у контексті змісту юридично значимих ознак дисциплінарного проступку та ґрунтуватися на перевірці й аналізі усіх обставин, які мають юридичне значення, зокрема, наявності чи відсутності юридичних фактів, з якими закон пов'язує виникнення (виконання) відповідного процесуального обов'язку, ознак зловживання правами, наслідках для клієнта та/чи кримінального провадження у цілому тощо.

Як було зазначено вище, за фактом неявки адвоката у засідання, призначене на 26.05.2020 р., дисциплінарна палата дійшла висновку про виконання адвокатом обов'язку щодо завчасного повідомлення суду про об'єктивно існуючі причини неявки, а також про відсутність доказів належного повідомлення адвоката про судові засідання у режимі відеоконференції.

Стосовно засідання, призначеного на 02.06.2020 р., було встановлено, що поведінка адвоката не була спрямована на зрив судового засідання чи затягування розгляду справи; необхідною і достатньою причиною відкладення судового розгляду у даному випадку є неявка на судові засідання обвинуваченого, про причини якої адвокатом було повідомлено.

Отже, відомості, які містяться в ухвалі суду, про порушення адвокатом своїх професійних обов'язків та правил адвокатської етики у формі вчинення дій, спрямованих на невинуватене затягування розгляду кримінального провадження, не знайшли свого підтвердження під час перевірки.

Згідно із частиною другою статті 36 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарну справу стосовно адвоката не може бути порушено за заявою (скаргою), що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку адвоката.

З огляду на викладене, дисциплінарна палата дійшла висновку про відсутність підстав до порушення дисциплінарної справи стосовно адвоката **ОСОБА_1**.

Керуючись ст.ст. 33, 36-39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», палата

ВИРІШИЛА:

Відмовити в порушенні дисциплінарної справи стосовно адвоката **ОСОБА_1** (свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю № <...> від <...>.2017 р., видане на підставі рішення № <...> від <...>.2006 р., має адресу робочого місця: <...>) за ухвалою Вищого антикорупційного суду від 02.06.2020 р. у справі № 711/3111/19.

Відповідно до частини третьої статті 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» це рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

**Голова КДКА
Кіровоградської області**

Голова дисциплінарної палати

Секретар засідання

О.І. Волосян

О.Д. Квашук

В.О. Браверман